

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Рівень вищої освіти другий (магістерський рівень)
(назва рівня вищої освіти)

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 226 Фармація, промислова фармація Семестр 3-4
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма Фм(4,10д), (4,10д),(4,10д)мед, КФм(4,10д),ТПКЗм(4,10д).
(найменування освітньої програми)

Навчальна дисципліна аналітична хімія
(назва навчальної дисципліни)

**КОНТРОЛЬ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ №4
«Інструментальні методи аналізу»**

ТИПОВИЙ БІЛЕТ

1. При хроматографуванні на пластинках «Сілуфол» розчинів кофеїну та фенобарбіталу були одержані наступні відстані від лінії старту до верхньої кромки плями кожного з них: 8,7 см та 5,1 см відповідно, а розчинник за цей час пройшов відстань 10,0 см. Обчислити R_f для кофеїну і фенобарбіталу та величину R_s для кофеїну щодо фенобарбіталу.
2. Обчисліть питомий коефіцієнт поглинання розчину калій хромату, якщо молярний коефіцієнт його розчину при $\lambda=373$ нм складає 1400 г/моль·см.
3. Розрахуйте масову частку CaCl_2 в суміші з KBr , якщо концентрація розчину $\text{KBr}=10\%$, $F_{\text{KBr}}=0,00119$, $F_{\text{CaCl}_2}=0,00115$, показник заломлення суміші $n = 1,3557$, $n_0 = 1,3330$.
4. Потенціометричне визначення NaHCO_3 титруванням стандартним розчином HCl . Напишіть рівняння реакції. Розрахуйте масову процентну частку NaHCO_3 згідно $E(\text{NaHCO}_3)$, $M(\text{NaHCO}_3)$ і за титром титранту за визначуваною речовиною ($c(\text{HCl})=0,1012$ моль/дм³; $V(\text{HCl})=20,12$ см³; $m=0,1841$ г). Зазначте індикаторний електрод та електрод порівняння.
5. Тестові питання до ЗМК 4 на test.nuph.edu.ua.

Система оцінювання, бали

1,2,3,5 питання	по 2 бали
4 питання	4 бали
Разом	12 балів

**Співвідношення оцінок
за 5-бальною та рейтинговою системою**

- «5» — 10,5 - 12 балів
«4» — 8 - 10 балів
«3» — 6 - 7,5 балів
«2» — нижче 6 балів

ВІДПОВІДЬ НА ТИПОВИЙ БІЛЕТ

ПИТАННЯ 1.

$$Rf1 = \frac{L1}{LX} = \frac{8.7}{10.0} = 0.87 \text{ кофеїн}$$

$$Rf2 = \frac{L2}{LX} = \frac{5.1}{10.0} = 0.51 \text{ фенобарбітал}$$

$$Rs = \frac{Rf1}{Rf2} = \frac{0.87}{0.51} = 1.70$$

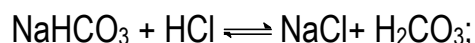
ПИТАННЯ 2.

$$A_{1\text{см}}^{1\%} = \varepsilon \cdot \frac{10}{M} = 1400 \cdot \frac{10}{194.19} = 72,09 \text{ дм}^3/\text{см} \cdot \text{г.}$$

ПИТАННЯ 3.

$$C(\text{CaCl}_2) = \frac{n - n_0 - C(\text{KBr}) \cdot F(\text{KBr})}{F(\text{CaCl}_2)} = \frac{1,3557 - 1,3330 - 10 \cdot 0,00119}{0,00115} = 9,39\%$$

ПИТАННЯ 4.

$$f(\text{NaHCO}_3)=1; s(\text{NaHCO}_3)=1.$$

Індикаторний електрод скляний.

Електрод порівняння насичений х-лорсрібний.

1. Розраховуємо масову-відсоткову частку NaHCO_3 за величиною еквівалентної маси:

$$w(\text{NaHCO}_3) = \frac{c(\text{HCl}) \cdot V(\text{HCl}) \cdot E(\text{NaHCO}_3) \cdot 100}{1000 \cdot m_n(\text{NaHCO}_3)} W = \frac{0,1012 \cdot 20,12 \cdot 84,007 \cdot 100}{1000 \cdot 0,1841} = 92,91\%$$

2. Розраховуємо масову-відсоткову частку NaHCO_3 за величиною молярної маси та стехіометричного співвідношення:

$$w(\text{NaHCO}_3) = \frac{c(\text{HCl}) \cdot V(\text{HCl}) \cdot M(\text{NaHCO}_3) \cdot s \cdot 100}{1000 \cdot m_n(\text{NaHCO}_3)} W = \frac{0,1012 \cdot 20,12 \cdot 1 \cdot 84,007 \cdot 100}{1000 \cdot 0,1841} = 92,91\%$$

3. Розраховуємо масову- відсоткову частку NaHCO_3 за величиною титра титранту за визначуваною речовиною та виправочним коефіцієнтом.

$$T(\text{HCl} / \text{NaHCO}_3) = \frac{c_{(\text{теор})} \cdot E(\text{NaHCO}_3)}{1000} = \frac{0,1000 \cdot 84,007}{1000} = 0,0084007 \text{ г} / \text{см}^3$$

$$T(\text{HCl} / \text{NaHCO}_3) = \frac{c_{(\text{теор})} \cdot s \cdot M(\text{NaHCO}_3)}{1000} = \frac{0,1000 \cdot 1 \cdot 84,007}{1000} = 0,0084007 \text{ г} / \text{см}^3$$

$$K = \frac{c_{(\text{прямт})}}{c_{(\text{теор})}} = \frac{0,1012}{0,1000} = 1,012$$

$$w\% = \frac{T(\text{HCl} / \text{NaHCO}_3) \cdot K \cdot V(\text{HCl}) \cdot 100}{m_n(\text{NaHCO}_3)} W = \frac{0,0084007 \cdot 1,012 \cdot 20,12 \cdot 100}{0,1841} = 92,91\%$$